

บทคัดย่อ

ชื่อผลงานวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1

ผู้วิจัย นายขวัญธิชิต บุญกาวิณ

ปีการศึกษาที่ทำวิจัย 2566-2567

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการบริหารสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน ครูฝ่ายแนะแนว จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีข้าราชการครู จำนวน 7 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 15 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 15 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 12 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 96 คน โดยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจรายการ แบบสอบถามประมาณค่า ประเด็นสนทนากลุ่มและประเด็นประชุมเชิงปฏิบัติการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาศาภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก ก่อนการพัฒนาของครูฝ่ายวิชาการ ครูฝ่ายแนะแนว พบว่ามีค่าระหว่าง น้อยถึงน้อยที่สุด โดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.53$, $\sigma = 0.42$) ผลการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนรู้ในการสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึกของครูผู้สอนก่อนการพัฒนา พบว่ามีค่าระหว่างน้อยถึงน้อยที่สุด โดยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.67$, $\sigma = 0.67$) ผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันและความต้องการในการสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านร้องลึก ก่อนการพัฒนา ในภาพรวมทั้ง 6 สมรรถนะ พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 ถึง 6 มีดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ สมรรถนะที่ 6 การเงินและบัญชี ($PNI_{(modified)} = 0.67$) ลำดับที่ 2 คือ สมรรถนะที่ 1 การรู้จักและค้นพบตนเอง ($PNI_{(modified)} = 0.61$) ลำดับที่ 3 คือ สมรรถนะที่ 4 การตลาด ($PNI_{(modified)} = 0.61$) ลำดับที่ 4 คือ สมรรถนะที่ 5 การจัดการทรัพยากร ($PNI_{(modified)} = 0.58$) ลำดับที่ 5 สมรรถนะที่ 3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์ ($PNI_{(modified)} = 0.57$) และลำดับที่ 6 คือ สมรรถนะที่ 2 การจัดการต่อความเปลี่ยนแปลง ($PNI_{(modified)} = 0.56$)

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึก พบว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึกในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการและเหตุผล 2. วัตถุประสงค์ 3. ระบบและกลไกของรูปแบบ 4. การนำรูปแบบไปใช้ ได้แก่ 4.1 การวางแผน(Plan) 4.2 การปฏิบัติการแผน (Action) 4.3 การสังเกตการณ์ (Observes) 4.4 การสะท้อนผล (Reflection) และ 5. การติดตาม ประเมินผลและรายงานผล (Monitoring Evaluating and Reporting)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึก พบว่า ผลการกำกับติดตามและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึกในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.43$)

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านร้องลึกของครูฝ่ายวิชาการ ครูฝ่ายแนะแนวและครูผู้สอนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.48$) และผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อ การสร้างเสริมสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนโรงเรียนบ้านร้องลึก ในสมรรถนะย่อย 6 สมรรถนะหลังการพัฒนา พบว่า ในภาพรวมทั้ง 6 สมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.49$)

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบโจทย์ความจำเป็นเร่งด่วนของนักเรียนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ การดำเนินการวิจัยนี้จึงประสบผลสำเร็จในการยกระดับสมรรถนะด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนโรงเรียนบ้านร้องลึกอย่างเป็นรูปธรรม